

To: [redacted] 5.1.2e [redacted] @shell.com [redacted] 5.1.2e [redacted] @shell.com]
 From: [redacted] 5.1.2e [redacted]
 Sent: Tue 1/10/2017 3:14:54 PM
 Subject: RE: gesprek F.J. Paas

Beste [redacted] 5.1.2e [redacted]

Excuus voor wat langere doorlooptijd vw vakantie en volle mailbox daarna;
 Ook even geschakeld met onze energiemensen;
 Inhoudelijk zitten we aan de volgende gespreksonderwerpen te denken:

- Shell richt zich steeds meer op de markt voor duurzame energie, getuige de nieuwe activiteiten in offshore energie. Shell heeft ook veel onderzoekscapaciteit, geconcentreerd in wereldwijd 3 grote onderzoekscentra. Een daarvan is het Shell Technology Center Amsterdam (STCA). Het zou heel mooi zijn als een dependance van dat centrum zich zou vestigen op Zernike Science Park, waar ook de Energy Academy Europe en TNO zitten. Dat levert de regio kennis en werkgelegenheid op, en voor Shell is het een positieve verbinding met de regio.
- de laatste moderne kolencentrales gaan voorlopig nog niet dicht. Het zou voor de klimaatopgave landelijk (en ook voor Groningen) een enorm verschil maken als we aan de slag gaan met CO2-opslag. Die techniek staat nog in de kinderschoenen dus Shell kan daarin leidende partij worden. Opslag op land ligt nog erg gevoelig, maar offshore is een optie.
- We zitten ook te denken aan waterstof (vulstations, auto's, bussen, treinen);
- Verder kunnen we denken aan wat Shell doet met oude boorplatforms die ontmanteld moeten worden en dat kan in Eemshaven
- Ook Lng-aanlanding, ooit eerder optie geweest, wordt niet genoemd; Lng kan als overgangsbrandstof fungeren naar waterstof op lange termijn
- Energiebesparing in relatie tot versterkingsopgave;
- We zetten graag in op genoemde dossiers in nauwe samenwerking met kennis- en onderwijsinstellingen

Tot zover, ik ga je bellen

Met vriendelijke groet,

[redacted] 5.1.2e [redacted]

[redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] ([redacted] 5.1.2e [redacted])

[redacted] 5.1.2e [redacted]
 Tel. [redacted] 5.1.2e [redacted]
 Secr. [redacted] 5.1.2e [redacted]
 Email: [redacted] 5.1.2e [redacted] @provinciegroningen.nl
 Kr. [redacted] 5.1.2e [redacted] ingang Martiniekerkhof 12
 Postbus 610 9700 AP Groningen

Begin doorgestuurd bericht:

Van: <[redacted] 5.1.2e [redacted] @shell.com>

Datum: 15 december 2016 18:08:44 CET

Aan: <[redacted] 5.1.2e [redacted] @shell.com>, <[redacted] 5.1.2e [redacted] @shell.com>, <[redacted] 5.1.2e [redacted] @shell.com>

Kopie: <[redacted] 5.1.2e [redacted] @provinciegroningen.nl>

Onderwerp: gesprek F.J. Paas

Beste [redacted] 5.1.2e [redacted], [redacted] 5.1.2e [redacted]

Vandaag had ik een gesprek met René Paas. Het mogelijke vervolgbezoek van Shell aan de provincie Groningen kwam ter sprake, zoals al besproken tussen [redacted] 5.1.2e [redacted] 5.1.2e [redacted] en [redacted] 5.1.2e [redacted]

Ik vat het gesprek hierbij kort samen met het verzoek aan jullie om dit verder op te pakken.

Wat betreft het gasdossier richt de provincie Groningen zich op 3 pijlers:

- o Veiligheid
- o Schadeherstel

- Het creëren van perspectief voor Groningen, mede door een combinatie met energietransitie.

Dhr Paas zou in dit vervolgesprek graag willen praten over de 'perspectief pijler'. De provincie Groningen wil hierover graag tafelgesprekken opzetten met diverse stakeholders in 2017. Shell wordt gezien als key stakeholder en het vervolgesprek kan mede een eerste stap zijn in de voorbereiding van de tafelgesprekken.

Qua timing voor het vervolg gesprek wordt gedacht aan eind januari/begin februari. Het gesprek zal meer toegevoegde waarde hebben als van beide kanten de agendapunten inhoudelijk worden voorbereid. De provincie is hiertoe van harte bereid en het zou goed zijn om zo snel mogelijk een gemeenschappelijke agenda vast te stellen, zodat deze punten kunnen worden voorbereid.

Ik hoop jullie hiermee voldoende op de hoogte gesteld te hebben en laat de opvolging verder aan jullie.

Kind regards,

Olga Timmerhuis
Environment and CO2 manager IG and NE

Telephone number: +31627837609

Shell International Exploration & Production B.V.
PO Box 162, 2501 AN Den Haag, The Netherlands
Registered office: Kesslerpark 1, 2288 GS, The Netherlands - Trade Register no. 27002688